Sygn. akt: KIO 61/26

WYROK

Warszawa, 11 marca 2026 r.

Krajowa Izba Odwoławcza - w składzie:

Przewodniczący: Ernest Klauziński

Maria Kacprzyk

Monika Kawa-Ogorzałek

Protokolant: Piotr Cegłowski

po rozpoznaniu na rozprawie odwołania wniesionego do Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej 2 stycznia 2026 r. przez odwołującego: wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: Siemens Mobility spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie oraz Siemens Mobility AG z siedzibą w Wallisellen (Szwajcaria) w postępowaniu prowadzonym przez zamawiającego: PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna Centrum Realizacji Inwestycji z siedzibą w Warszawie przy udziale uczestników po stronie odwołującego:

1. Hitachi Rail GTS Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie,
2. Alstom Polska Spóła Akcyjna z siedzibą w Warszawie

przy udziale uczestnika po stronie zamawiającego - wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: AŽD Praha s.r.o. z siedzibą w Pradze oraz AZD Polska spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie

orzeka:

1. Oddala odwołanie.
2. Kosztami postępowania obciąża odwołującego i zalicza w poczet kosztów postępowania odwoławczego kwotę 20 000 zł 00 gr (dwadzieścia tysięcy złotych zero groszy) uiszczoną przez odwołującego tytułem wpisu od odwołania, 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) stanowiącą koszt wynagrodzenia pełnomocnika zamawiającego.
3. Zasądza od odwołującego na rzecz zamawiającego 3 600 zł 00 gr (trzy tysiące sześćset złotych zero groszy) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Na orzeczenie - w terminie 14 dni od dnia jego doręczenia - przysługuje skarga za pośrednictwem Prezesa Krajowej Izby Odwoławczej do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Zamówień Publicznych.

Przewodniczący …….....

…….....

…….....

Sygn. akt: KIO 61/26

U z a s a d n i e n i e

PKP Polskie Linie Kolejowe Spółka Akcyjna Centrum Realizacji Inwestycji z siedzibą w Warszawie (dalej: Zamawiający) prowadzi na podstawie przepisów ustawy z 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp) postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie dialogu konkurencyjnego pn. „pracowanie dokumentacji projektowej i wykonanie robót budowlanych w ramach projektu Zabudowa Systemu ERTMS ETCS Poziom 1 Limited Supervision", nr postepowania 9090/IRZR1/02916/02538/25/P, zwane dalej postępowaniem.

Ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane 2 czerwca 2025 r. w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej pod numerem 350915-2025.

2 stycznia 2026 r. wykonawcy wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia: Siemens Mobility spółka z

ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Warszawie oraz Siemens Mobility AG z siedzibą w Wallisellen (dalej: Odwołujący), wniósł odwołanie zarzucił Zamawiającemu naruszenie:

1. art. 226 ust. 1 pkt 2 lit. a) w zw. z art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp przez zaniechanie odrzucenia wniosku Konsorcjum AZD w sytuacji, gdy wykonawca ten podlega wykluczeniu z postępowania z uwagi na zawarcie przez członka konsorcjum - AŽD Praha s.r.o. - porozumienia mającego na celu zakłócenie konkurencji, co zostało potwierdzone decyzją czeskiego urzędu antymonopolowego (UOHS), a AŽD Praha s.r.o. nie udowodnił skutecznie, że podjęte przez niego środki są wystarczające do wykazania jego rzetelności;
2. art. 110 ust. 2 i 3 Pzp przez błędną ocenę wyjaśnień i dowodów złożonych przez wykonawcę AŽD Praha s.r.o. w ramach procedury samooczyszczenia i bezpodstawne uznanie, że wykonawca ten wykazał swoją rzetelność, podczas gdy:
   a. wykonawca nie spełnił przesłanki określonej w art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. a) Pzp, tj. nie zerwał powiązań z osobami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe postępowanie, pozostawiając sprawcę naruszenia w strukturach przedsiębiorstwa jedynie pod „zwiększonym nadzorem", co czyni procedurę samooczyszczenia pozorną i nieskuteczną;
   b. działania wykonawcy nie spełniają wymogu „aktywnej współpracy" i „wyczerpującego wyjaśnienia faktów" (art. 110 ust. 2 pkt 2 Pzp), gdyż przyznanie się do winy nastąpiło z wieloletnim opóźnieniem (dopiero w 2025 r. za czyny z 2017 r.) i miało charakter reaktywny, wymuszony toczącym się postępowaniem antymonopolowym, a nie wynikający z rzetelnej woli naprawy;
   c. przedstawione środki organizacyjne i techniczne (szkolenia e-learningowe bez weryfikacji merytorycznej, ogólne regulaminy) mają charakter fasadowy, są niewystarczające w relacji do naruszenia i nie dają gwarancji niepowtórzenia się naruszeń w przyszłości.
   d. wykonawca nie przedstawił żadnych obiektywnych dowodów na spełnienie przesłanek z art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. c) i d) Pzp, tj. na skuteczne wdrożenie systemu sprawozdawczości i kontroli oraz utworzenie struktur audytu wewnętrznego; w szczególności nie złożono żadnego audytu zewnętrznego potwierdzającego, że zadeklarowane procedury rzeczywiście funkcjonują, są przestrzegane i dają rękojmię niepowtórzenia się naruszenia.
3. art. 16 pkt 1 Pzp przez prowadzenie postępowania w sposób naruszający zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców, polegający na zaakceptowaniu wniosku podmiotu, który dopuścił się rażących naruszeń prawa konkurencji (zmowy przetargowej) i nie przeprowadził skutecznego procesu samooczyszczenia, co stawia go w uprzywilejowanej pozycji względem rzetelnych uczestników obrotu gospodarczego.
4. art. 74 ust. 1 i 2 w zw. z art. 16 pkt 1 i 2 w zw. z art. 18 w zw. z art. 515 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp, przez takie podejmowanie czynności przez Zamawiającego w toku postępowania, które prowadzi do bezpośredniego naruszenia podstawowych zasad prawa zamówień publicznych, w tym w szczególności przygotowania i prowadzenia postępowania w sposób zapewniający zachowanie uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców oraz przejrzystości. Naruszenie to polega na opublikowaniu informacji o wynikach oceny wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu 22 grudnia 2025 r. (bezpośrednio przed Wigilią i okresem świątecznym), mimo że Zamawiający dysponował dokumentacją niezbędną do podjęcia tej decyzji znacznie wcześniej.

Odwołujący wniósł o uwzględnienie odwołania i nakazanie Zamawiającemu:

1. unieważnienia czynności dopuszczenia Konsorcjum AZD do udziału w postępowaniu;
2. wykluczenia Konsorcjum AZD z postępowania.

W uzasadnieniu odwołania Odwołujący wskazał:

1. Charakter naruszenia prawa konkurencji

Wykonawca AŽD Praha s.r.o. jest winny poważnego naruszenia prawa konkurencji, potwierdzonego decyzją czeskiego urzędu antymonopolowego (UOHS) z 10 czerwca 2025 r.

Naruszenie to polegało na udziale w zmowie przetargowej, obejmującej uzgadnianie cen i składanie ofert kurtuazyjnych (przykrywkowych) w celu manipulacji wynikiem postępowań publicznych.

UOHS uznał wykonawcę AŽD winnym popełnienia wraz z MONZAS a.s., Prvni SaZ Plzen a.s. i STARMON s.r.o. wykroczenia polegającego na zawarciu porozumienia sprzecznego z prawem konkurencji przez koordynowanie udziału i ofert w postępowaniu przetargowym

na zamówienie publiczne „Budowa PZZ w km 17,298 (P 4141) linii Doudleby nad Orlicí - Rokytnice v Orlických horách” (dalej „Projekt Doudleby”), które zostało rozpoczęte 21 sierpnia 2017 r. Ponadto, UOHS uznał Wykonawcę winnym popełnienia wraz z MONZAS
a.s. wykroczenia polegającego na koordynowaniu udziału i ofert w postępowaniu przetargowym na zamówienie publiczne „Uzupełnienie szlabanów na przejazdach kolejowych P6847 w km 6,640; P6858 w km 17,059; P6865 w km 21,323 i P6913 w km 39,521 na trasie Svitavy - Žďárec u Skutče” (dalej „Projekt Zdarec”), które zostało rozpoczęte 1 grudnia 2017 r.
W konsekwencji UOHS nałożył na Wykonawcę karę pieniężną w wysokości 52 537 000 CZK i zobowiązał Wykonawcę do jej zapłaty w terminie 120 dni od dnia uprawomocnienia
się Decyzji UOHS.
2. Ustalenia UOHS dotyczące mechanizmu zmowy
Z Decyzji UOHS wynika, że spółki AŽD Praha, První SaZ Plzeň, MONZAS i STARMON koordynowały swoje działar podczas składania ofert w przetargu Doudleby. UOHS stwierdził, że harmonogram prac stanowiący część oferty spółki AŽD Praha zawiera całkowitą cenę zwycięskiej oferty spółki STARMON, przy czym harmonogram ten jest wizualnie identyczny z harmonogramem zawartym w ofercie spółki STARMON. Oferty obu spółek
są również zgodne pod względem metadanych wycenionych wykazów prac. Ceny jednostkowe w ofertach spółek AŽD Praha, STARMON, MONZAS i První SaZ Plzeň są bardzo podobne. Urząd określił okres uzgadniania wspólnyc zamiarów konkurentów jako nieokreślony okres przed dniem 11 września 2017 r. Spółki AŽD Praha, První SaZ Plzeň
i MONZAS złożyły świadomie tzw. oferty przykrywkowe w przetargu Doudleby, które nie miały konkurować ceną ofertową z ofertą zwycięskiej spółki STARMON.
W przypadku Projektu Zdarec, UOHS stwierdził, że spółki AŽD Praha i MONZAS koordynowały swoje działania podcza składania ofert. W ramach analizy ofert UOHS stwierdził, że ceny jednostkowe MONZAS są w około 85% przypadków dokładnie o 10,649% wyższe niż ceny spółki AŽD Praha. Urząd określił uzgadnianie wspólnego zamiaru konkurentów AŽD Praha i MONZAS w nieokreślonym okresie przed 15 grudnia 2017 r. Firma MONZAS złożyła świadomie tzw. ofert przykrywkową na przetarg VZ Žďárec, która nie mogła konkurować ceną ofertową z ofertą zwycięskiej firmy AŽD Praha.
3. Przebieg postępowania przed UOHS
Postępowanie UOHS przed wydaniem Decyzji UOHS zostało poprzedzone kontrolą
w siedzibie Wykonawcy 23 czerwca 2021 r. oraz wydaniem decyzji o wszczęciu postępowania administracyjnego z 22 lutego 2022 r.
16 kwietnia 2025 r. Wykonawca złożył Wniosek o obniżenie kary pieniężnej, w którym Wykonawca oświadczył, że składa wniosek: a) w celu wyeliminowania ryzyka zakazu udzielania zamówień publicznych; b) w interesie maksymalizacji współpracy i przyczynienia się do skutecznego przeprowadzenia i zakończenia postępowania administracyjnego; c) przy założeniu, że kwota grzywny nie przekroczy kwoty wskazanej w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń. Wykonawca przyznał się jednocześnie do popełnienia wykroczeń, których okoliczności faktyczne i prawne zostały przedstawione w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń
i przyjął odpowiedzialność za ich popełnienie.
4. Okoliczności faktyczne zmowy według wyjaśnień Wykonawcy AŽD
Wykonawca AŽD twierdzi, że pracownik ds. działalności handlowej wykorzystał kosztorysy ofertowe uzyskane od STARMON podczas negocjacji podwykonawczych do przygotowania własnej wyceny Wykonawcy. W ten sposób doszło ze strony Wykonawcy AŽD
do skoordynowania ofert STARMON i Wykonawcy w Projekcie Doudleby. Podobnie
w Projekcie Zdarec Wykonawca AŽD prowadził rozmowy z MONZAS w zakresie zaangażowania jako potencjalnego podwykonawcy. Wykonawca AŽD i MONZAS wymieniali się wzajemnie wyceną swoich zakresów prac, jednak z uwagi na zbyt duże rozbieżności
w negocjacjach, strony ostatecznie nie doszły do uzgodnienia współpracy i osobno złożyły oferty. Mimo ustania rozmów z MONZAS, pracownik Wykonawcy AŽD wykorzystał pozyskane od MONZAS wyceny przedmiotu zamówienia w celu opracowania oferty Wykonawcy AŽD, która została następnie złożona w Projekcie Zdarec.
5. Środki samooczyszczenia podjęte przez Wykonawcę AŽD
5.1. Brak naprawienia szkody
Wykonawca wskazał, że podmioty zamawiające w Projekcie Doudleby i Projekcie Zdarec
nie poniosły szkody wskutek działania Wykonawcy, ani nie zgłosili jakichkolwiek roszczeń odszkodowawczych. Z tego powodu Wykonawca nie był zobowiązany ani nie mógł
w jakikolwiek sposób naprawić szkody, która nie wystąpiła.
W zakresie kary nałożonej w Decyzji UOHS, Wykonawca zobowiązał się do jej zapłaty
w terminie 120 dni od dnia uprawomocnienia się Decyzji UOHS. Ponieważ 26.06.2025 r. Wykonawca wniósł odwołanie

od Decyzji UOHS, nie kwestionując jej ustaleń, ale wysokość nałożonej kary, Decyzja UOHS nie stała się jeszcze prawomocna.

5.2. Wyjaśnienie faktów i współpraca

Wykonawca przeprowadził wewnętrzne postępowanie wyjaśniające, w tym dokonał audytu czynności podejmowanych w Projekcie Doudleby i Projekcie Zdarec. Wykonawca współpracował z UOHS, który nie miał zastrzeżeń do złożonych przez Wykonawcę wyjaśnień. Wykonawca skorzystał z tzw. „instytucji ugodowej" i przyznał się do popełnienia czynu zabronionego, zobowiązując się do usprawnienia swoich wewnętrznych procesów.

5.3. Środki techniczne, organizacyjne i kadrowe

Decyzją Dyrekcji spółki AŽD Praha z 7 października 2024 r. zostały zaproponowane i przyjęte wnioski dotyczące aktualizacji tzw. programu Zgodności tj. systemu zapewnienia działania spółki w zgodzie z prawem konkurencji. Wykonawca przygotował dokument pod nazwą „Metodologia Wymiany Informacji" („Metodologia") i następnie go wdrożył w Spółce.

Do kluczowych elementów Metodologii należą: wskazanie podziału informacji na:

(i) informacje, których udostępnianie jest zawsze dopuszczalne, (ii) informacje, które mogą być udostępniane wyłącznie w szczególnych przypadkach oraz (iii) informacje, których nie można udostępniać. Wykonawca AŽD przeprowadził także szkolenie wewnętrzne w zakresie stosowania Metodologii.

Wobec pracownika Wykonawcy odpowiedzialnego za nieprawidłowości w Projekcie Doudleby i Projekcie Zdarec nie wyciągnięto żadnych konsekwencji, co ma uzasadniać to, że do nieprawidłowości doszło w roku 2017 r., a stwierdzenie naruszenia nastąpiło w 2025 r.

i że w konsekwencji na gruncie czeskich przepisów z zakresu prawa pracy brak było możliwości zwolnienia pracownika, czy też nałożenia na niego kary finansowej, z uwagi

na upływ okresu przedawnienia. Pracownik został jedynie pouczony oraz skierowano

go do obowiązkowego szkolenia z zakresu prawa konkurencji.

Art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. a) Pzp (oraz art. 57 ust. 6 dyrektywy 2014/24/UE) wymienia jako jeden z kluczowych środków naprawczych „zerwanie wszelkich powiązań z osobami lub podmiotami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe postępowanie wykonawcy". Orzecznictwo i doktryna wskazują, że w przypadku zmów przetargowych skutecznym środkiem jest wyciągnięcie konsekwencji dyscyplinarnych, w tym rozwiązanie stosunku pracy z osobami winnymi.

Wykonawca AŽD przyznał, że zrezygnował z sankcji pracowniczych wobec osoby odpowiedzialnej. Uzasadnił to upływem czasu od naruszenia (2017 r.) oraz faktem,

że pracownik ten nie ma uprawnień do reprezentowania spółki. Zastosowano jedynie „zwiększony nadzór" i „weryfikację decyzji". Pozostawienie w strukturach firmy osoby bezpośrednio odpowiedzialnej za zmowę przetargową jest działaniem nieadekwatnym

i sprzecznym z dyrektywą „zerwania powiązań". Tłumaczenie o braku uprawnień

do reprezentacji jest niewiarygodne, ponieważ zmowy przetargowe (wymiana wrażliwych informacji, ustalanie cen) odbywają się często na etapie operacyjnym lub przygotowawczym, a nie w momencie podpisywania oferty. Brak zwolnienia sprawcy może sugerować pozorność działań naprawczych i brak rzeczywistego potępienia nagannych praktyk. Zastosowanie jedynie „zwiększonego nadzoru" wobec sprawcy naruszenia jest środkiem nieadekwatnym

do wagi czynu, jakim jest udział w zmowie przetargowej. Pozostawienie bezpośredniego sprawcy w firmie oznacza, że ryzyko recydywy nie zostało wyeliminowane.

Brak zerwania powiązań personalnych ze sprawcą naruszenia jest fundamentalnym błędem w świetle art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. a Pzp. Akceptacja przez Zamawiającego sytuacji, w której sprawca naruszenia prawa konkurencji pozostaje w strukturach wykonawcy, narusza dyspozycję art. 110 ust. 3 Pzp, nakazującą ocenę środków z uwzględnieniem wagi czynu.

W przypadku zmowy przetargowej, brak zwolnienia sprawcy czyni procedurę self-cleaningu niewiarygodną.

Teza wykonawcy o „samowolnym działaniu pracownika" jest niewiarygodna. Wykonawca AŽD w swoich wyjaśnieniach dotyczących procedury samooczyszczenia przedstawia narrację, zgodnie z którą za naruszenie prawa konkurencji odpowiadał wyłącznie „specjalista

ds. działalności handlowej" działający w wyniku „niedbalstwa" i „nieumyślnie", bez wiedzy

i zgody zarządu spółki.

Teza ta jest niewiarygodna w świetle:

- •struktury zarządczej i własnościowej ujawnionej w publicznych rejestrach handlowych;
- •charakteru naruszenia (zmowa przetargowa wymaga decyzji strategicznych, a nie operacyjnych);
- •ciągłości personalnej w zarządzie od momentu naruszenia do chwili obecnej;
- •ustaleń faktycznych, poczynionych przez UOHS: w przypadku Projektu Zdarec, UOHS stwierdził, że spółki AŽD Praha i MONZAS w ten sposób skoordynowały swoje działania podczas składania ofert, że ceny jednostkowe

MONZAS były w około 85% przypadków dokładnie o 10,649% wyższe niż ceny spółki AŽD Praha. Taka dokładność wskazuje na świadome działanie AŽD Praha i wyklucza „nieumyślne" i „nieświadome" działanie „specjalisty ds. działalności handlowej". Powyższe podważa również prawdziwość wyników wewnętrznego postępowania AŽD Praha.

Ciągłość zarządzania przez te same osoby w okresie naruszenia (2017) i obecnie

Kluczowe osoby w zarządzie pełnią swoje funkcje nieprzerwanie od okresu poprzedzającego naruszenie aż do dziś. Ing. Z.C. pełni funkcję członka zarządu (jednatel) nieprzerwanie od 24 października 2014 r. Był w zarządzie w momencie popełnienia naruszenia w 2017 r. Pozostaje w zarządzie do dziś. Ing. R.J. pełni funkcję członka zarządu (jednatel) również od 24 października 2014 r. Był w zarządzie w momencie popełnienia naruszenia w 2017 r. Pozostaje w zarządzie do dziś. Skład zarządu AŽD Praha s.r.o. jest wąski (tylko 3 osoby), co w praktyce korporacyjnej oznacza, że zarząd ma bezpośrednią wiedzę

o kluczowych kontraktach i strategiach ofertowych. W małych zespołach zarządczych nie ma miejsca na „silosy informacyjne" – każdy członek zarządu ma dostęp do kluczowych informacji biznesowych, w tym strategii przetargowych i kalkulacji cenowych w istotnych projektach.

Dowód: wyciąg z rejestru handlowego spółki AŽD Praha s.r.o.

Unia personalna między spółką operacyjną a właścicielem (100% kontroli)

Argumentację o braku wiedzy zarządu podważa fakt ścisłego powiązania własnościowego między AŽD Praha s.r.o. a jej spółką-matką. Jedynym wspólnikiem (100%) wykonawcy AŽD Praha s.r.o. jest spółka AŽD Group s.r.o. AŽD Praha s.r.o. jest w pełni kontrolowana przez spółkę-matkę, co oznacza, że strategiczne decyzje biznesowe (w tym dotyczące udziału w przetargach) podlegają nadzorowi właściciela. W zarządzie spółki-matki (AŽD Group s.r.o.) zasiadają te same osoby:

1. Ing. Z.C. – jako Dyrektor Generalny
2. Ing. R.J. – jako członek zarządu

Co kluczowe, osoby te są jednocześnie wspólnikami (udziałowcami) w AŽD Group s.r.o.,

co oznacza, że:

- Panowie Chrdle i Jurík nie są jedynie „najemnymi menedżerami", którzy mogli zostać oszukani przez podwładnego;
- Są oni de facto współwłaścicielami biznesu;
- Zmowa przetargowa, której celem jest maksymalizacja zysku lub utrzymanie pozycji rynkowej, działa bezpośrednio na korzyść właścicieli.

Dowód: wyciąg z rejestru handlowego spółki AŽD Group s.r.o.

Charakter naruszenia wymaga decyzji strategicznych, a nie operacyjnych

Zmowa przetargowa (bid-rigging) stwierdzona przez UOHS polegała na koordynowaniu udziału i ofert z konkurentami, ustalaniu, kto wygra dany przetarg (podział rynku); składaniu ofert kurtuazyjnych (przykrywkowych) przez pozostałych uczestników zmowy, aby stworzyć pozory konkurencji. Tego typu działania wymagają decyzji strategicznych na poziomie zarządu, ponieważ dotyczą:

- podziału rynku między konkurentami (kto wygrywa który projekt);
- rezygnacji z realnej konkurencji w określonych przetargach (składanie ofert kurtuazyjnych);
- koordynacji z konkurencją w zakresie polityki cenowej.

Jest wysoce nieprawdopodobne, aby decyzje o podziale rynku (kto wygrywa który przetarg), co jest istotą zmowy, zapadały na szczeblu „specjalisty ds. handlowych" bez strategicznej aprobaty właścicieli-zarządców. Z wpisów w czeskim rejestrze handlowym wynika, że każdy członek zarządu jest uprawniony do samodzielnej reprezentacji spółki. Oznacza to, że oferty przetargowe, w tym te będące przedmiotem zmowy w 2017 r., musiały być podpisywane

lub autoryzowane przez członków zarządu (lub osoby działające na podstawie

ich pełnomocnictwa, za które ponoszą odpowiedzialność). Skoro członkowie zarządu podpisywali oferty przetargowe w Projekcie Doudleby i Projekcie Žďárec, to musieli zatwierdzić kalkulacje cenowe i strategie ofertowe i ponoszą odpowiedzialność za działania handlowców w imieniu spółki.

Brak konsekwencji personalnych wobec zarządu podważa wiarygodność samooczyszczenia

Osoby, które obecnie podpisują się pod oświadczeniem o „samooczyszczeniu" i zrzucają winę na pracownika, to te same osoby, które zarządzały spółką w 2017 roku, gdy doszło do zmowy. Twierdzenie, że członkowie zarządu przez 8 lat nie wiedzieli o mechanizmie ustalania cen

w kluczowych przetargach, jest niewiarygodne w świetle ich ciągłej obecności w organach spółki; wąskiego składu zarządu (3 osoby) oraz ich roli jako współwłaścicieli biznesu.

Zgodnie z art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. a) Pzp, skuteczne samooczyszczenie wymaga „zerwania wszelkich powiązań z osobami lub podmiotami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe postępowanie wykonawcy". Wykonawca AŽD nie zerwał powiązania z szeregowym pracownikiem, który pozostaje w firmie pod „zwiększonym nadzorem", nie wyciągnął także konsekwencji personalnych wobec zarządu, który przez 8 lat nie wdrożył żadnych procedur compliance mimo

prowadzenia działalności w sektorze zamówień publicznych.
Ponadto AŽD Praha nie przedstawił żadnych dowodów na to, że podjęte przez niego środki są wystarczające do stwierdzenia, że popełniony czyn z dużym prawdopodobieństwem nie będzie miało miejsca w przyszłości. Prawdopodobieństwo popełnienia przez wykonawcę czynu w przyszłości jest bardzo wysokie, bo Wykonawca AŽD ma cały czas tych samych dwóch członków zarządu, którzy nie dają rękojmi rzetelności. Nawet, gdyby przyjąć za prawdziwe twierdzenia AŽD Praha, że „zmowa przetargowa" powstała na skutek „nieumyślnego" i „nieświadomego" działania „specjalisty ds. działalności handlowej", to tenże specjalista jest cały czas aktywnym pracownikiem AŽD Praha i jest wysoce prawdopodobne, że może ponownie „nieświadomie" dokonać podobnych czynów. AŽD Praha nie złożyła żadnego dowodu na okoliczność, kto i w jaki sposób „nadzoruje" ww. pracownika.
Dodatkowo można wskazać, że istnieje szereg innych działań, poza wypowiedzeniem, które AŽD Praha mogła podjąć wobec „specjalisty ds. działalności handlowej", np. zawarcie porozumienia o rozwiązaniu umowy o pracę, przesunięcie na inne stanowisko, niezwiązane z przetargami itp. Brak jakichkolwiek konsekwencji dla pracownika, który spowodował konieczność zapłaty przez pracodawcę wielomilionowej kary, jest całkowicie nieracjonalne i podważa wiarygodność twierdzeń AŽD Praha.
Naruszenie zasady proporcjonalności środków naprawczych
Zgodnie z art. 110 ust. 3 Pzp, zamawiający ocenia środki naprawcze „uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu". W sprawie mamy do czynienia ze zmową przetargową, jednym z najpoważniejszych naruszeń prawa konkurencji, a tymczasem brak jest jakichkolwiek konsekwencji wobec zarządu, a konsekwencje wobec pracownika są wyłącznie formalne. Powyższe czyni procedurę samooczyszczenia pozorną i nieskuteczną.
ZARZUT 2b: Brak aktywnej współpracy i pozorny charakter przyznania się do winy
(art. 110 ust. 2 pkt 2 Pzp)
1. Wymóg aktywnej współpracy i niezwłoczności
Skuteczne samooczyszczenie wymaga od wykonawcy inicjatywy i działania uprzedniego, a nie wymuszonego presją organów ścigania. Skuteczne samooczyszczenie wymaga „aktywnej współpracy" i „niezwłoczne" podjęcie środków naprawczych.
2. Rażąca zwłoka w reakcji
Do naruszeń doszło w 2017 roku. Czeski urząd antymonopolowy (UOHS) przeprowadził nalot (dawn raid) i zabezpieczył dowody już 23 czerwca 2021 r. Mimo to, wykonawca AŽD czekał z wdrożeniem jakichkolwiek realnych działań naprawczych (np. aktualizacji programu compliance) aż do października 2024 roku, a z formalnym przyznaniem się do winy - do kwietnia 2025 roku. Przyznanie się do winy nastąpiło z ośmioletnim opóźnieniem (w 2025 r. za czyny z 2017 r.). Współpraca miała charakter reaktywny - została podjęta dopiero po zebraniu dowodów przez organy ścigania i służyła obniżeniu kary administracyjnej.
Tak opóźnione i wymuszone okolicznościami działanie należy uznać za pozorne i niewystarczające do odbudowania zaufania (rzetelności) w rozumieniu art. 110 ust. 2 Pzp.
3. Instrumentalne przyznanie się do winy
Przyznanie nastąpiło w odpowiedzi na „Pisemne zgłoszenie zastrzeżeń" wydane przez UOHS 1 kwietnia 2025 r. Było ono elementem tzw. procedury ugodowej (settlement), której celem było uzyskanie obniżki kary pieniężnej o 20%. Wykonawca AŽD przyznał się do naruszenia dopiero po 8 latach od czynu i 4 latach od jego wykrycia przez organy, wyłącznie w obliczu nieuchronnej kary i w celu jej obniżenia w ramach procedury ugodowej. Jeśli wykonawca nie przyznaje się do winy od razu, a robi to dopiero postawiony „pod ścianą" (tutaj: w procedurze ugodowej, by obniżyć karę), jego oświadczenie staje się niewiarygodne. Wykonawca wprost wskazał w dokumencie przyznania, że robi to „w celu wyeliminowania ryzyka zakazu udzielania zamówień", co sugeruje motywację czysto biznesową, a nie etyczną.
4. Wewnętrzne negowanie winy
Wykonawca AŽD w raporcie z dochodzenia stwierdza: „Wewnętrzne dochodzenie nie wykazało jednak żadnych okoliczności, które uzasadniałyby jakiekolwiek wnioski o naruszenie prawa przez AŽD". Jest to zaprzeczenie faktom stwierdzonym przez UOHS (udział w zmowie przetargowej). Skoro wykonawca wewnętrznie twierdzi, że prawa nie naruszył, to znaczy, że nie zidentyfikował problemu, który rzekomo naprawia. Zacytowany powyżej fragment „Raportu z wewnętrznego dochodzenia" jest wręcz kuriozalny w świetle decyzji UOHS. Stanowi to dowód na brak rzeczywistej refleksji i skruchy.
W raporcie wewnętrznym czyn określono jako „działanie niedbałe ze strony pracownika, a nie działanie umyślne, świadome lub w interesie spółki". Również w odwołaniu od decyzji UOHS Wykonawca AŽD twierdzi, że naruszenie było „stosunkowo niewielkie i niedbałe".

Jest to sprzeczne z ustaleniami UOHS, który zakwalifikował działanie jako „bardzo poważne wykroczenie” (hardcore). Próby minimalizowania powagi naruszenia lub przerzucania winy
na „błędy ludzkie” podważają wiarygodność wykonawcy. Wykonawca, który twierdzi,
że naruszenie było nieumyślne, podczas gdy brał udział w zmowie (wymagającej z definicji porozumienia woli), nie daje gwarancji, że zrozumiał naganność swojego czynu.
5. Wnioski
Opóźniona reakcja (wdrożenie procedur dopiero w 2024 r. przy naruszeniu z 2017 r.) podważa wiarygodność procesu samooczyszczenia. Wieloletnie ukrywanie naruszenia przez AŽD
i wdrożenie procedur dopiero w obliczu nieuchronnej decyzji UOHS dowodzi braku rzeczywistej woli naprawy, co dyskwalifikuje wykonawcę.
ZARZUT 2c: Fasadowość środków technicznych i organizacyjnych („Papierowe Compliance”)
1. Wymóg konkretnych i adekwatnych środków
Środki muszą być konkretne i adekwatne do zapobiegania dalszym naruszeniom tego samego typu. Nie wystarczą ogólne deklaracje o „przestrzeganiu prawa” czy uniwersalne procedury. Zamawiający bezkrytycznie przyjął ogólne oświadczenia wykonawcy o przeprowadzonych szkoleniach, mimo że złożone dowody (logi systemowe) nie potwierdzają merytorycznego zapoznania się pracowników z nową „Metodologią Wymiany Informacji”.
2. Brak dowodu na przeszkolenie z kluczowego dokumentu
Wykonawca AŽD wyjaśnieniach twierdzi, że wdrożył „Metodologię Wymiany Informacji”
jako kluczowy środek naprawczy przeciwko zmowom przetargowym i przeprowadził z niej szkolenia. Załączony zrzut ekranu z systemu szkoleniowego wymienia listę materiałów,
z którymi zapoznali się pracownicy: „Program zgodności - instrukcja”, „Kodeks etyczny”, „Polityka antykorupcyjna”, „Podręcznik menedżera”, „Whistleblowing”. Na liście materiałów
w systemie e-learningowym nie ma „Metodologii Wymiany Informacji”. Oznacza
to, że wykonawca AŽD nie przedstawił dowodu na to, że pracownicy faktycznie zapoznali
się z tym konkretnym, nowym dokumentem, który miał zapobiec przyszłym zmowom. Logi potwierdzają jedynie wyświetlenie ogólnych dokumentów takich jak „Kodeks Etyczny”
czy „Polityka Antykorupcyjna”, które istniały w firmie już wcześniej i nie zapobiegły naruszeniu.
Logi nie zawierają jakichkolwiek informacji o systemie szkoleń, sposobie ich przeprowadzenia, nazwy systemu itd. - żadnej informacji, która pozwalałby zweryfikować, czy prezentowany wydruk jest rzeczywistym wydrukiem z rzeczywistego systemu.
Zastanawia także informacja o szkoleniu z Podręcznika menedżera, które przeszli wszyscy pracownicy, choć trudno zakładać, aby wszyscy pracownicy byli menedżerami. To także podważa wiarygodność tego dowodu.
3. Forma „odkliknięcia” zamiast realnej edukacji
Dokumentacja potwierdza, że szkolenie odbyło się w formie „kursu e-learningowego”.
Nie ma żadnej informacji o udziale ekspertów, prawników czy trenerów zewnętrznych, którzy mogliby wyjaśnić niuanse prawa konkurencji.
W dowodzie (logach systemowych) przy każdym dokumencie widnieje status „Wyświetlenie”. „Wyświetlenie” pliku w systemie nie jest dowodem na zapoznanie się z jego treścią, a tym bardziej na jej zrozumienie. Jest to jedynie dowód na kliknięcie w link.
Przedstawione „wyniki ukończenia szkolenia” to jedynie statystyka wyświetleń w systemie
e-learningowym. Brak jest dowodów na to, że pracownicy faktycznie zapoznali
się z materiałem, zrozumieli go i pozytywnie zaliczyli testy weryfikujące wiedzę (brak raportów zdawalności). Kliknięcie w link nie jest dowodem na realne podniesienie kompetencji
i świadomości prawnej personelu.
4. Wątpliwa weryfikacja wiedzy
W dowodzie widnieje pozycja „Test końcowy”. Przy tej pozycji również widnieje jedynie statystyka: „Wyświetlenie 38400 - 1473 użytkowników”. Wykonawca przedstawił logi potwierdzające, że użytkownicy wyświetlili test, ale nie przedstawił raportu o zdawalności, progach zaliczenia ani informacji, czy ktokolwiek ten test oblał i musiał powtarzać. Wysoka liczba wyświetleń (38400 przy 1473 użytkownikach, co daje średnio 26 wyświetleń na osobę) może sugerować problemy techniczne lub wielokrotne podejścia, ale bez certyfikatów imiennych lub zbiorczego raportu wyników, dowód ten jest mało wiarygodny.
5. Niezrealizowane zapowiedzi szkoleń celowanych
Wewnętrzny raport z dochodzenia wskazuje na dwuetapowość działań: masowe szkolenie
e-learningowe dla ok. 1500 osób oraz przeszkolenie wybranych pracowników w zakresie wymiany informacji” (szkolenie celowane dla osób narażonych na ryzyko zmowy). Wykonawca przedstawił dowód jedynie na punkt 1 (masowy e-

learning z ogólnych zasad). Brak jest jakiegokolwiek dowodu na przeprowadzenie tego drugiego, kluczowego szkolenia specjalistycznego dla handlowców i kadry zarządzającej. Wykonawca AŽD nie przedstawił żadnego dowodu na to, że to kluczowe, celowane szkolenie dla osób najbardziej narażonych na ryzyko zmowy, faktycznie się odbyło.

6. Ogólność wdrożonych procedur

Choć wzrost liczby szkolonych osób jest pozytywny, to sama treść dokumentów (np. Kodeksu Etycznego) zawiera standardowe zakazy („Nie pozyskuj informacji od konkurencji"). Brak jest dowodów na wdrożenie technicznych blokad czy systemów IT monitorujących komunikację z konkurencją, co jest kluczowe w dobie cyfrowej. Działania te trzeba ocenić ocenione jako zbyt ogólne, skoro nie towarzyszą im konkretne mechanizmy kontrolne (np. audyty ex post konkretnych postępowań przetargowych, a nie tylko ogólny audyt wewnętrzny).

7. Wymóg proporcjonalności środków

Zgodnie z art. 110 ust. 3 Pzp zamawiający ocenia środki uwzględniając „wagę i szczególne okoliczności czynu". Im poważniejsze naruszenie, tym bardziej radykalne muszą być środki naprawcze. W przypadku zmowy, która uderza w fundamenty zamówień publicznych, poprzestanie na szkoleniach i nowych regulaminach (bez zwolnień dyscyplinarnych i audytów zewnętrznych) jest nieproporcjonalne i niewystarczające. Wykonawca AŽD Praha s.r.o. podlega wykluczeniu z postępowania na podstawie art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp w związku

z poważnym naruszeniem prawa konkurencji, potwierdzonym decyzją czeskiego urzędu antymonopolowego (UOHS) z 10 czerwca 2025 r. Naruszenie to polegało na udziale w zmowie przetargowej (bid-rigging) obejmującej uzgadnianie cen i składanie ofert kurtuazyjnych (przykrywkowych) w celu manipulacji wynikiem postępowań publicznych. W obliczu tak rażącego naruszenia uczciwej konkurencji, standard dowodowy w procedurze samooczyszczenia (self-cleaning) musi być szczególnie wysoki.

8. Wnioski

Przedstawione przez Wykonawca AŽD „zaświadczenie o szkoleniach" to w rzeczywistości jedynie wydruk logów systemowych IT, który dowodzi jedynie, że pracownicy kliknęli w linki

do ogólnych dokumentów korporacyjnych. Nie ma dowodu, że szkolono z nowej „Metodologii Wymiany Informacji" (brak jej na liście plików w systemie). Statystyka „wyświetleń" testu nie dowodzi nabycia wiedzy. Brak także dowodu na przeprowadzenie dedykowanych warsztatów dla kluczowego personelu. Koncentracja na formalnych dokumentach (Metodologia,

Decyzje Zarządu) bez wykazania ich praktycznej skuteczności w okresie bezpośrednio

po wykryciu naruszenia świadczy o pozorności działań. W związku z powyższym, środki te są niewystarczające do wykazania rzetelności wykonawcy.

Środki „miękkie" (szkolenia, procedury) nie gwarantują zmiany postawy w przypadku tak poważnego naruszenia umyślnego.

ZARZUT 2d: Brak dowodów na wdrożenie systemu kontroli i audytu (art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. c i d Pzp) – brak weryfikacji zewnętrznej

1. Niewykazanie przesłanek ustawowych

Przepis art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. c) i d) Pzp stawia przed wykonawcą ubiegającym

się o samooczyszczenie konkretne wymogi operacyjne. Wykonawca musi udowodnić,

że wdrożył system sprawozdawczości i kontroli oraz utworzył struktury audytu wewnętrznego do monitorowania przestrzegania przepisów. Wykonawca AZD w złożonych wyjaśnieniach ograniczył się do sfery deklaratywnej i złożenia dokumentów (regulaminów), nie przedstawiając żadnych dowodów na to, że systemy te faktycznie działają. Czym innym jest bowiem „napisanie" procedury audytu, a czym innym „utworzenie struktur" i realne monitorowanie zgodności. W dokumentacji złożonej przez AZD brak jest raportów

z przeprowadzonych kontroli, brak powołania niezależnego inspektora czy komórki audytu

o umocowaniu gwarantującym niezależność od zarządu (który, jak wykazano wyżej, pozostaje w tym samym składzie osobowym).

2. Brak audytu zewnętrznego jako dowód na brak wiarygodności

W przypadku naruszenia o tak dużym ciężarze gatunkowym (zmowa przetargowa), samo oświadczenie sprawcy naruszenia o tym, że „poprawił swoje zachowanie", jest niewystarczające. Kluczowym brakiem w procedurze samooczyszczenia AZD jest brak przeprowadzenia i złożenia audytu zewnętrznego. Żaden niezależny podmiot (zewnętrzna kancelaria prawna, firma audytorska) nie zweryfikował skuteczności wdrożonych przez AZD procedur. Zamawiający oparł się wyłącznie na zapewnieniach podmiotu, który wcześniej systemowo naruszał prawo. W profesjonalnym obrocie gospodarczym, a zwłaszcza

w procedurach compliance, standardem potwierdzającym rzetelność procedur naprawczych jest ich weryfikacja przez podmiot trzeci. Brak zewnętrznego audytu oznacza, że:

- Nie zweryfikowano, czy pracownicy faktycznie stosują nowe procedury w codziennej pracy;

•Nie sprawdzono szczelności systemu IT pod kątem blokad komunikacji z konkurencją;
•Nie potwierdzono, czy „struktury audytu wewnętrznego" nie są fikcyjne i czy mają realną sprawczość.

3. Brak gwarancji na przyszłość

Istotą samooczyszczenia polega na tym, że wskutek podjętych działań zamawiający
ma pewność, że ryzyko powtórzenia się naruszenia zostało zminimalizowane do poziomu akceptowalnego. Skoro AZD nie przedstawiło dowodu z audytu zewnętrznego, który potwierdziłby, że procedury „weszły w życie" i spełniają swoje zadanie, to Zamawiający nie posiada żadnej gwarancji, że czyn, z powodu którego wykonawca powinien być wykluczony, nie zostanie popełniony ponownie.

Opieranie się jedynie na wewnętrznych dokumentach wytworzonych przez wykonawcę
na potrzeby postępowania, bez ich weryfikacji w toku audytu zewnętrznego, czyni ocenę Zamawiającego dowolną i naruszającą art. 110 ust. 3 Pzp. Procedury Wykonawcy AZD pozostają „martwym prawem" zapisanym na papierze, co nie spełnia wymogu wdrożenia skutecznego systemu kontroli i audytu, o którym mowa w ustawie.

ZARZUT 4: Rażące naruszenie podstawowych zasad prawa zamówień publicznych

Zamawiający opublikował informację o wynikach oceny wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu 22 grudnia 2025 r. Data ta przypada dwa dni przed Wigilią Bożego Narodzenia. W konsekwencji, 10-dniowy termin na wniesienie odwołania, o którym mowa
w art. 515 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp, upływa 2 stycznia 2026 r. Oznacza to, że kluczowa część biegu terminu na wniesienie odwołania przypada na:

•24 grudnia (Wigilia – dzień ustawowo wolny od pracy),
•25 i 26 grudnia (dni ustawowo wolne od pracy),
•Weekend (27-28 grudnia),
•1 stycznia (Nowy Rok – dzień ustawowo wolny od pracy).

W praktyce, z 10 dni przewidzianych ustawą, Odwołujący dysponował zaledwie PIĘCIOMA dniami roboczymi na przygotowanie skomplikowanego środka zaskarżenia. Nie istniały żadne obiektywne przeszkody, aby rozstrzygnięcie nastąpiło wcześniej lub po okresie świątecznym.

Ponadto Zamawiający mimo złożonego przez odwołującego wniosku o udostępnieniu dokumentacji, udostępnił ją w całości dopiero 30 grudnia 2025 r.

Wybór terminu ogłoszenia wyników tuż przed przerwą świąteczną nosi znamiona celowego działania mającego na celu utrudnienie wykonawcom weryfikacji prawidłowości czynności Zamawiającego. Takie działanie narusza zasadę przejrzystości (art. 16 pkt 2 Pzp) oraz równego traktowania wykonawców (art. 16 pkt 1 Pzp). Przejrzystość postępowania nie polega jedynie na formalnym opublikowaniu dokumentu, ale na zapewnieniu realnej możliwości zapoznania się z nim i podjęcia obrony prawnej.

Działanie Zamawiającego jest wprost sprzeczne z orzecznictwem Krajowej Izby Odwoławczej. W wyroku z 21 stycznia 2025 r. (sygn. akt: KIO 4971/24), wydanym w analogicznym stanie faktycznym (rozstrzygnięcie tuż przed świętami), Izba jednoznacznie potępiła taką praktykę:

„Izba zwraca jednak uwagę na treść art. 16 pkt 1 i 2 Pzp [...]. Jeżeli Zamawiający
bez wyraźnego powodu, nie będąc pod wpływem żadnych niezależnych od siebie czynników [...] dokonuje takich czynności jak wybór najkorzystniejszej oferty i udostępnienie dokumentów niezbędnych do podjęcia decyzji o ewentualnym wniesieniu odwołania, tuż przed świętami,
tj. w okresie powszechnie uznawanym za przeznaczony do odpoczynku od spraw zawodowych [...], to należy uznać, że doszło do naruszenia ww. podstawowych zasad udzielania zamówień publicznych".

Izba w cytowanym wyroku podkreśliła również, że:

„Takie działanie Zamawiającego utrudnia bowiem wykonawcom skorzystanie z możliwości złożenia odwołania, ponieważ w praktyce istotnie skraca czas na dokonanie analizy zasadności wniesienia takiego odwołania i czas na jego sporządzenie. [...] W konsekwencji ograniczenie możliwości skutecznego wniesienia odwołania stanowi naruszenie ww. zasad, czyli naruszenie art. 16 pkt 1 i 2 w zw. z art. 74 ust. 1 i 2 w zw. z art. 515 ust. 1 pkt 2 lit. a) Pzp."

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy: Zamawiający, publikując informację
o wyborze 22 grudnia 2025 r., a następnie opóźniając udostępnienie dokumentacji
aż do 30 grudnia 2025 r., de facto pozbawił Odwołującego ustawowo gwarantowanego czasu na obronę swoich praw. W sytuacji, gdy dokumentacja postępowania była w posiadaniu Zamawiającego od dłuższego czasu, zwlekanie z publikacją do momentu rozpoczęcia przerwy świątecznej jest działaniem w złej wierze, naruszającym art. 16 Pzp.

W odpowiedzi na odwołanie z 19 lutego 2026 r. Zamawiający wniósł o jego oddalenie. Zamawiający podkreślił oceny i subiektywny charakter argumentów podniesionych przez Odwołującego.

Po przeprowadzeniu rozprawy Izba, uwzględniając dokumentację przedmiotowego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, w tym w szczególności

treść SWZ, jak również biorąc pod uwagę oświadczenia i stanowiska Stron
oraz Przystępującego zawarte w odwołaniu i pismach procesowych, a także wyrażone ustnie na rozprawie i odnotowane w protokole, ustaliła i zważyła, co następuje.

Izba stwierdziła, że nie została wypełniona żadna z przesłanek ustawowych skutkujących odrzuceniem odwołania, wynikających z art. 528 Pzp.

Przystępując do rozpoznania odwołania, Izba ustaliła wystąpienie przesłanek z art. 505 ust. 1 Pzp, tj. istnienie po stronie odwołującego interesu w uzyskaniu zamówienia oraz możliwości poniesienia przez niego szkody w wyniku kwestionowanych czynności zamawiającego.

Izba przeprowadziła dowód z dokumentacji postępowania oraz z wszystkich dokumentów złożonych przez Strony i Przystępującego.

Mając na uwadze powyższe Izba merytorycznie rozpoznała odwołanie, uznając, że nie zasługuje ono na uwzględnienie.

Izba ustaliła, co następuje:

W sprawie niesporne jest, że czeski urząd antymonopolowy (UOHS) stwierdził w decyzji
z 10 czerwca 2025 r., że AŽD Praha s.r.o. dopuścił się udziału w mowie przetargowej.

O ile decyzja UOHS została zaskarżona przez AŽD Praha s.r.o., to wyłącznie w zakresie wysokości nałożonej kary. Wykonawca nie kwestionował samych ustaleń UOHS, przede wszystkim samego faktu zmowy przetargowej.

Tym samym wobec wykonawcy zmaterializowały się przesłanki art. 108 ust. 1 pkt 5 Pzp, zgodnie z którym z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się wykonawcę jeżeli zamawiający może stwierdzić, na podstawie wiarygodnych przesłanek, że wykonawca zawarł z innymi wykonawcami porozumienie mające na celu zakłócenie konkurencji, w szczególności jeżeli należąc do tej samej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, złożyli odrębne oferty, oferty częściowe lub wnioski
o dopuszczenie do udziału w postępowaniu, chyba że wykażą, że przygotowali te oferty
lub wnioski niezależnie od siebie.

Zgodnie z art. 110 ust. 2 i 3 Pzp:

2. Wykonawca nie podlega wykluczeniu w okolicznościach określonych w art. 108 ust. 1 pkt 1, 2 i 5 lub art. 109 ust. 1 pkt 2–5 i 7–10, jeżeli udowodni zamawiającemu, że spełnił łącznie następujące przesłanki:
   1) naprawił lub zobowiązał się do naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem, wykroczeniem lub swoim nieprawidłowym postępowaniem, w tym poprzez zadośćuczynienie pieniężne;
   2) wyczerpująco wyjaśnił fakty i okoliczności związane z przestępstwem, wykroczeniem lub swoim nieprawidłowym postępowaniem oraz spowodowanymi przez nie szkodami, aktywnie współpracując odpowiednio z właściwymi organami, w tym organami ścigania, lub zamawiającym;
   3) podjął konkretne środki techniczne, organizacyjne i kadrowe, odpowiednie dla zapobiegania dalszym przestępstwom, wykroczeniom lub nieprawidłowemu postępowaniu, w szczególności:
      a) zerwał wszelkie powiązania z osobami lub podmiotami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe postępowanie wykonawcy,
      b) zreorganizował personel,
      c) wdrożył system sprawozdawczości i kontroli,
      d) utworzył struktury audytu wewnętrznego do monitorowania przestrzegania przepisów, wewnętrznych regulacji lub standardów,
      e) wprowadził wewnętrzne regulacje dotyczące odpowiedzialności i odszkodowań za nieprzestrzeganie przepisów, wewnętrznych regulacji lub standardów.
3. Zamawiający ocenia, czy podjęte przez wykonawcę czynności, o których mowa w ust. 2, są wystarczające do wykazania jego rzetelności, uwzględniając wagę i szczególne okoliczności czynu wykonawcy. Jeżeli podjęte przez wykonawcę czynności, o których mowa w ust. 2, nie są wystarczające do wykazania jego rzetelności, zamawiający wyklucza wykonawcę.

W zakresie podniesionych zarzutów, Izba podkreśla, że zgodnie z art. 110 ust. 3 Pzp skuteczność i adekwatność samooczyszczenia ocenia Zamawiający. Tym samym, by wykazać naruszenie tego przepisu, odwołujący musiałby udowodnić, że ocena Zamawiającego była błędna, czyli np. nielogiczna, oparta na nieprawidłowej interpretacji złożonych przez oczyszczającego się wykonawcę dowodów itp. Natomiast sam fakt, że Odwołujący – szczerze bądź z pobudek motywowanych taktyką procesową i chęcią uzyskania zamówienia – ocenia samooczyszczenie konkurenta inaczej niż zamawiający, nie jest dowodem naruszenia wskazanego przepisu.

Powyższe stwierdzenie jest o tyle istotne, że znacząca część stanowiska Odwołującego oparta została na jego subiektywnej ocenie samooczyszczenia złożonego przez Przystępującego.

Izba oceniła zarzuty odwołania z uwzględnieniem art. 555 Pzp, zatem ocena została dokonana wyłącznie w zakresie twierdzeń Odwołującego. Oddalenie odwołania w sprawie nie jest zatem potwierdzeniem, że samooczyszczenie złożone przez Przystępującego jest prawidłowe – Izba wydając wyrok w sprawie nie brała pod uwagę faktów i zarzutów, które nie zostały podniesione przez Odwołującego.

Przystępujący złożył w postępowaniu samooczyszczenie z 19 sierpnia 2025 r. wraz z następującymi załącznikami:

1. Decyzja UOHS;
2. Przyznanie Wykonawcy z dnia 16.04.2025 r. (wyciąg);
3. Odwołanie Wykonawcy od Decyzji UOHS (wyciąg);
4. Wyniki wewnętrznego dochodzenia z dnia 30.07.2025 r.;
5. Komunikat wewnętrzny zawierający decyzję zarządu Wykonawcy z dnia 7.10.2024 r.;
6. Metodologia Wymiany Informacji;
7. Compliance Program;
8. Kodeks Etyczny;
9. Wyniki ukończenia szkolenia na dzień 01.07.2025 r.

Ze względu na obszerność tego dokumentu Izba uznała za niecelowe jego przytaczanie.

Odnosząc się do przesłanek z art. 110 ust. 2 pkt 1 Pzp Izba wskazuje, że nie budzi wątpliwości fakt, że na moment wyboru najkorzystniejszej oferty kara nałożona na AŻD Praha przez UOHS nie stała się prawomocna. Przystępujący nie kwestionuje przy tym samego jej nałożenia - odwołał się wyłącznie od wysokości nałożonej kary. W ocenie Izba na gruncie sprawy uznać należy, że jako obowiązek naprawienia szkody wyrządzonej nieprawidłowym postępowaniem uznać należy obowiązek zapłaty kary nałożonej na wykonawcę przez UOHS. Skoro do czasu wyboru najkorzystniejszej oferty decyzja o jej nałożeniu nie była jeszcze prawomocna, to nie było jeszcze prawnego obowiązku jej uiszczenia.

Przesłanki z art. 110 ust. 2 pkt 2 Pzp

Odwołujący opisał zdarzenie, a jako załącznik złożył decyzję UOHS, gdzie zawarto opis stanu faktycznego. Izba nie miała więc powodów, by uznać, że Przystępujący nie wyjaśnił faktów i okoliczności związanych ze swoim nieprawidłowym postępowaniem oraz spowodowanymi przez nie szkodami, aktywnie współpracując odpowiednio z właściwymi organami. Dowody złożone przez Przystępującego w postępowaniu potwierdzają wypełnienie przesłanek tego przepisu. Twierdzenia Odwołującego w zakresie tej przesłanki nie znajdują oparcia w dowodowych zgromadzonych w sprawie. W ocenie Izby brak podstaw, w szczególności wobec złożenia decyzji UOHS jako załącznika do samooczyszczenia, do uznania, że Przystępujący nie dochował obowiązku należytego wyjaśnienia okoliczności w jakich doszło do zawarcia zmowy przetargowej.

Przesłanki z art. 110 ust. 2 pkt 3 Pzp

Między Stronami nie było sporu, co do faktu, że pracownik AŻD Praha, który ponosił winę za zaistnienie zmowy przetargowej nie został usunięty ze struktur kadrowych wykonawcy.

Przystępujący podniósł jednak argument, że czeskie prawo pracy ze względu na upływ czasu od zdarzenia nie pozwalało na zwolnienie go z pracy w ramach sankcji za niedopuszczalne działanie. Odwołujący znał ten argument, ale nie podniósł ani nie wykazał okoliczności przeciwnej. Odwołujący nie odniósł się de facto do rzeczywistych możliwości zerwania powiązań z tym pracownikiem, z uwzględnieniem realiów czeskiego prawa pracy.

Zgodnie z art. 110 ust. 2 pkt 3 lit. a Pzp obowiązkiem wykonawcy było w szczególności zerwanie wszelkich powiązań z osobami lub podmiotami odpowiedzialnymi za nieprawidłowe postępowanie wykonawcy. Nie można jednak wymagać, by wykonawca zrealizował ten obowiązek ze złamaniem przepisów prawa. Przystępujący jednocześnie objął pracownika szczególnym nadzorem, czemu Odwołujący nie zaprzeczył. Odwołujący kwestionował skuteczność takiego środka, ale poprzestał w tym zakresie całkowicie na gołosłownych twierdzeniach. Odwołujący nie zaprzeczył przy tym twierdzeniu Przystępującego, że od czasu zmowy przetargowej z 2017 r. podobna sytuacja w historii AŻD Praha się nie powtórzyła.

Biorąc pod uwagę powyższe Izba uznała, że brak jest podstaw do uznania, że Zamawiający dokonał błędnej oceny samooczyszczenia Przystępującego w zakresie objętym zarzutami odwołania.

Pozostałe zarzuty Odwołującego oparte na art. 110 ust. 2 pkt 3 Pzp Izba uznała za zbiór nieudowodnionych twierdzeń i przypuszczeń. Odwołujący podważał skuteczność powziętych przez AŻD Praha środków, takich jak m. in. szkolenia czy system audytu, ale nie podjął choćby próby wykazania zasadności swoich twierdzeń.

W konsekwencji Izba oddaliła zarzuty nr 1 do 3.

W zakresie zarzutu nr 4 Izba uznała, że twierdzenia Odwołującego nie znajdują oparcia w przepisach prawa. Zamawiający opublikował informację o wynikach oceny wniosków

o dopuszczenie do udziału w postępowaniu w dniu 22 grudnia 2025 r. tj. w poniedziałek poprzedzający przerwę świąteczną. Podkreślenia wymaga jednak, że żaden przepis nie zabrania zamawiającym takiego działania. Poniedziałek, 22 grudnia 2025 r. to normalny dzień roboczy, nie ma więc żadnych przeszkód prawnych, by to w ten dzień opublikować informację o wyborze najkorzystniejszej oferty w postępowaniu. Izba ma pełną świadomość, że termin taki jest niezwykle niedogodny dla wykonawców zainteresowanych wniesieniem
odwołania od czynności wyboru. Uwzględnienie zarzutu musi być jednak oparte na uznaniu, że w postępowaniu doszło do naruszenia określonego przepisu prawa. Wobec braku takiego naruszenia Izba oddaliła zarzut.
O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono stosownie do wyniku sprawy
na podstawie art. 575 Pzp oraz w oparciu o przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 30 grudnia 2020 r. w sprawie szczegółowych rodzajów kosztów postępowania odwoławczego, ich rozliczania oraz wysokości i sposobu pobierania wpisu od odwołania
(Dz. U. z 2020 r. poz. 2437).
Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji.

Przewodniczący …….....

…….....

…….....